Ч. 258 Четвер 18 (30) падолиста 1899. Рік IX

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

**Передплата** у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостнах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## Вісти політичні.

*(З ради державної. — До ситуациї. — Конференция маршалків краевих. — З французского парляменту. — Анґлійско-трансвальска війна).*

На вчерашнім засіданю Палати послів відчитано, як звичайно, письма надіслані до президиї, отже передусім інтерпеляциї і внесеня. Відтак приступлено до дневного порядку т. е. до дальшої дискусиї над угодовими предложенями. Забрав голос ґенеральний бесідник „за" молодоческий посол Масталька, о котрім вже з гори оповідано, що буде говорити кілька годин. П. Масталька розпочав свою бесіду по чески. Відтак перервав ческу промову і зачав говорити по нїмецки. Именно доказував, що нарід ческий в теперішній борбі не хоче нічого иншого, як лиш своїх справедливих прав. Безнастанний гнет ческої народности мав лиш тот наслідок, що Чехи стратили віру у можливість порозуміня з Нїмцями. В дальшій промові пригадував п. Масталька цісарскі рескрипти в справі коронациї Цісаря на короля ческого, а приступаючи до справи язикової, сказав, що правительство, котре так поквапно знесло язикові розпорядженя дало дуже злу раду Короні. Провинила тут не Корона, лише Угорщина. Відтак п. Масталька напав на бар. Хлюмецкого, називаючи его опиром, що кілько разів покаже ся у віденьскім бурґу все ворожить нещастє для ческого народу. Дальше жалїв п. Масталька над тим, що рільництво в Австриї не зазнае також підпори від правительства як в Угорщині. Займав ся ще подрібно зелїзничими тарифами і доказував, що коли би правительство підпирало розвиток австрийского рільництва, то не потребувало би бояти ся самостійности цлової Угорщини. По тригодинній мові скінчив п. Масталька о год. 5-ій, а по нїм говорив ще чверть години ґенеральний бесідник „против" пос. Кайзер. Бесідник заявив, що нїмецке сторонництво народне не противить ся відосланю угодових предложень до комісиї, однако виступить против затвердженя угоди заключеної на основі §. 14. Як перше так і тепер осуджує оно рішучо теперішну угоду з Угорщиною, а в комісиї обговорить подрібно політичну ситуацию і свое становище супротив правительства. — Відтак слїдували промови в справі спростовань і тревали майже 4 години. По тих промовах ухвалено вкінци предложеня дотикаючі угоди з Угорщиною передати комісиї. На тім засїдане закінчило ся о годині 7-ій вечером, а слїдуюче назначено на нинї.

В часї вчерашного засїданя палати, відбули ся засїданя молодоческого клюбу, провідників клюбів лївиці і парляментарної комісиї правиці. Президент мінїстрів ґр. Клярі конферував довший час з пп. Енґлем і Пацаком і з провідниками нїмецких сторонництв. Ходили вчера ріжні, часом дуже суперечні поголоски. Говорено н. пр. що вчера був послїдний день переговорів між правительством а Чехами, і коли не прийде за кілька годин до порозуміня, то можна уважати переговори рішучо за зірвані. З другої сторони голошено, що Цісар повірив президентови палати панів, кн. Альфредови Віндішґрецови, посередництво між Чехами і Нїмцями та що переговори в тій справі мають нинї розпочати ся. Одно лиш певне, що правительство хоче здержати Чехів від обструкциї, бо мусить пильні справи полагодити перед Новим роком. Що-до ческих жадань, то імовірно ґр. Клярі відносить ся до них прихильно, лише не хоче пристати на заведене внутрішного язика ческого в урядованю в дорозї розпоряджень, а хотів би і то жадане обняти язиковим законом, котрого виготовлене має бути на окінченю. Язиковий закон має бути в найблизшім часї предложений палатї послів.

Вчера відбула ся в мінїстерстві скарбу конференция краевих маршалків, скликана в цїли уздоровленя фінансів коронних країв Австриї. Підставою нарад був начерк уложений мінїстерияльними референтами на основі меморияллів Виділів краевих галицкого і ческого. Конференция згодила ся на заведене додатку від податку спіритусового в висоті 10 зр. від гектолїтра, що дало би разом до 10 мілїонів зр. Та сума буде розділена між коронні краї після їх консумциї, до чого буде уложений відповідний ключ. Приближений дохід для Галичини з того додатку може винести 3 мілїони зр. Краї що мають доси свої консумцийні оплати від спіритусу, можуть їх зречи ся. Та справа вийде на дневний порядок сойму краевого яко правительствене предложене.

В француским парляментї при нарадах над буджетом мінїстерства внутрішних справ, мінїстер Делькасе відповідав на ріжні інтерпеляциї. Між иншим сказав, що француский посол в Хінах одержав інструкцию, аби зажадав сатисфакциї за убите двох француских офіцирів в Кванчауван. Відтак мінїстер протестував против напастий опозициї, котра не цофає ся навіть перед запутанем Франциї в якесь внїшне небезпеченьство. Палата приняла 480 голосами против 44 надзвичайний кредит 60 мілїонів франків, в цїли покритя пороблених в зимі ви-

8)

## В серци горбатого.

*(З польского — Естеі.)*

(Дальше).

Так минув майже цїлий рік. Хороша Марися з мужем і сестрою калїками була щаслива на сьвітї як мало хто. Не потребувала нї засумувати, нї бров зморщити, нї загнївати ся, бо хочби хотїла, не мала о що — а хочби й мала, то еї вдача не була скора нї до смутку, нї до гнїву.

Тимчасом пан аптикар підходив і з права і з лїва, глядаючи нової нагоди, аби виявити Мариси свої чувства. Однако не велось ему. Найбільше заваджала ему темна. Чи Марися бувало вийде на прохід, темна з нею, чи за орудками, то все з Івасею, чи сидить дома, то хоч мужа нема, темна пильнує, як ангел хоронитель. Одним словом, нїякого приступу до хорошої панї Маркушової. Проклинав долю молодий герой, зразив ся навіть і до помади і до кольоньскої води, а хоч уживав і дальше тих средств, то однако більше для звичаю, як щоби вірив в їх успіх.

Своєю дорогою, що то залицяне пана Людвика не укрило ся перед зоркими очима цїлої жіночої товпи в місточку. Всїх то зацїкавило; посипали ся сплетнї, здогади, клевети і оборони, і знов населене місточка подїлило ся на два табори. На тих, що вірили в успіхи пана Людвика у Мариси, і тих, що еї боронили.

З кождим днем росла цїкавість одних, неспокій других, гнїв, обурене або розчароване инших.

Але найдивнїйше, що з кождим днем також Марися чим раз більше марнїла, блїдла і схла. Еї очи почали западати ся і тратити давний блеск, сон почав бути неспокійний, апетит чим раз менший — никла в очах.

Пан Валерий не сьмів сам перед собою признавати ся, що бачить ту зміну. Але коли вертав до дому, а она лїнивим, отяжілим кроком виходила напротив него, то так в нїм серце стискало ся, що не міг говорити з великого болю.

Коли раз так ішов засумований на почту, задержала его в дорозї пекарева.

— А що там чувати нового? — спитала.

— Нїчого злого, Богу дякувати.

— Жінка здорова?

— От — махнув рукою, бо сего рана видалась ему Марися марнїйшою як звичайно.

— Щось она тепер дуже змінила ся — тягнула дальше пекарка. — Правда в еї станї то нїчого дивного, але таки треба уважати, щоби не мала нїякої муки.

— Хто би еї там мучив — хиба лихий чоловік. Таку жінку — і не докінчив, так ему жаль зробило ся.

— Пане Маркуш, я би вам щось сказала.

— Щож такого?

— Бо видите, я вашій жінцї щира. Добра, честна, їй Богу!

— Щож такого? — і горбатий почав дрожати на цїлім тїлї з якогось великого невитолкованого страху.

— Бо видите, люди мають злї язики — і по що давати їм говорити? Таки я би не приймала дома того пана аптикаря. Люди злї, а то небезпечний чоловік.

Пан Валерий онїмів — дивив ся як дурний на пекарку і не розумів ще еї бесїди. Її стало прикро, бо була не зла женщина. Лише, що не уміла держати язика за зубами і що еї чужі справи більше обходили як власні. Коли побачила враженє, яке еї мова зробила на пану Валерию, сердечно его пожалувала і почала потїшати:

— Ей, нїчо знов так дуже злого. То лиш таке пусте балакане. Нїхто не вірить. Не треба собі брати до серця.

Горбатий раз, другий і третий отворив уста, аби зачерпнути воздуха, котрого ему наглe забракло, і вкінци спитав невиразним, здавленим голосом:

— Хто говорить?

— Е., нїхто — так собі. Я лиш так по сусїдски остерігаю, бо бажаю і жінцї і вам добра.

— Хто говорить? — вже виразнїйше повторив горбатий, а его очи так якось дивно

датків на охорону берегів, пристаний і кольоній. Відтак по довшій дискусиї принято 349 голосами против 202 заведене наново кредиту на францускe посольство при Ватикані.

Воєнний уряд в Льондоні одержав депешу з Пітермаріцбурґа від ґенерала Булера, після котрої одна анґлійска бриґада посунула ся під позициї Бурів коло Есткурт і присилувала їх покинути се становище. Страти Анґлійців виносять 14 убитих і 50 ранених. Депеша ґубернатора Наталю з 26-ого с. м. доносить, що Бури уступають зпід Есткурт в сторону Ледісмеса. Анґлійці обсадили хребти гір над рікою Мой, між Есткуртом і Пітермаріцбурґом. З тих донесень виходило би, що Жубер зарядив відворот під Ледісмес, аби не дати ся обійти Анґлійцям. Жубер числить ся з евентуальностию, що буде мусів уступити до Трансвалю, і в тій цїли маневрує так, аби не дати ся відтяти від трансвальскої границї і мати всї переходи в своїй руцї. Західний корпус Анґлийцїв, що іде на Кімберлї, мав, здаеть ся, на цїли змилити Бурів, і замісць станути під Кімберлї, впасти з заходу до Оранїї і машерувати прямо на столицю Блюмфонтен. Однак Бури перенюхали плян і відразу зарядили оборонні средства против такого нападу. Під Бельмонт Анґлійцї мали здобути два мілїони патронів.

## Новинки.

*Львів дня 29 го падолиста 1899.*

**— Іменованя.** П. управитель міністерства ісповідань і просьвіти припоручив старостї долиньскому Ант. Райнерови справи референта в гал. краєвій радї шкільній. — П. управитель міністерства скарбу іменував секретаря головної фабрики тютюну в Кракові Володисл. Мікулецкого інспектором головної фабрики тютюну у Винниках. — П. управитель міністерства торговлї в порозуміню з міністерством внутрішних справ іменував промислового інспектора другої кляси Жигм. Кремера в Кракові інспектором першої кляси, і комісаря промислової інспекциї Людвика Смичиньского у Львові промисловим інспектором другої кляси. — П. Міністер судівництва іменував директора карного заведеня для мужчин у Висничи Людвика Шнайдера старшим директором карного заведеня для мужчин в Станиславові.

**— Перенесеня.** П. Міністер судівництва перенїс судових ад'юнктів: Юл. Седельмаєра з Путилова до Вижницї, Стан. Альбіновского з Великих Мостів до Перемишля, Жигм. Рибіцкого з Янова до Львова, Мечисл. Завадского з Жабого до Янова, Тад. Земяньського з Ярослава до Перемишля, Володим. Новосадловского з Рави до Ярослава, Александра Фединьского з Заболотова до Великих Мостів. Судовому ад'юнктови в Любачеві Мечисл. Стефкови надав міністер посаду судового ад'юнкта без означеного місця службового в окрузї львівского висшого суду краєвого.

**— Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншими на засїданю з дня 20 падолиста: 1) Дра Мойсея Коморінера на представителя мойсеєвого віроісповіданя і Кар. Гінеша на відпоручника ради повітової до окружної ради шкільної в Борщеві; Айтала Витошиньского на відпоручника ради громадскої до окружної ради шкільної в Сяноцї; Йос. Барона на відпоручника ради громадскої до окружної ради шкільної в Золочеві; 2) іменувати учительками 1-кл. шкіл: Ад. Шіндлєрівну в Гвіздци малім і Мар. Вальковску в Гвіздца старім; 3) перемінити 3-кл. школу в Підкамени, брідского пов. на 4-клясову.

**— Число дітвори в народних школах** зросло сего року о 32.523 в прирівнаню до минувшого року. Сего року ходить до всїх шкіл народних в Галичинї 615.479 дїтий, а минувшого року ходило 582.956. Найбільше, бо понад 1.000 дїтий прибуло в повітах городеньскім, стрийскім і бжескім; найменше прибуло в снятиньскім повітї, бо ледво троє дїтий. В декотрих повітах убуло дїтвори, і так: в ліскім убуло 36, в самбірскім 57, в коломийскім 162, в скалатскім 465, в сандецкім 98, в мелецкім 170.

**— Видїл Рускої Бурси в Стрию** запрошує членів товариства на надзвичайні загальні збори, котрі відбудуть ся в сю пятницю дня 1-го н. ст. грудня о год. 3-ій, а в разї, передвидженім §. 25-им статутів, о год. 6-ій по полудни. Порядок дневний: 1) справа затягненя позички в банку краєвім на реальність бурси; 2) самостійні внески членів.

**— Емеритура приватних урядників.** На авдиєнциї у гр. Кляріого і шефа міністерства торговлї дра Стрібаля був 24-го с. м. президент групи приватних урядників у великім австрийскім товаристві урядників Антін Влехшмід і его заступник Г. Гаммер. Депутация просила в імени всїх австрийских товариств приватних урядників, аби правительство оголосило як найскорше гоговий правительственний проект емеритури для приватних урядників. Всїм залежить на тім, аби его пізнати як найскорше і поробити над ним свої уваги. Міністер висевив депутациї про свою прихильність до сеї справи.

**— Дальшу часть украдених гроший** з амбулянсового почтового воза у Львові, віднайшла любачівска жандармерия у свояка увязненого вже Петра Зломкевича. Найдено там іменно 399 зр. 50 кр., бракує отже ще половина, бо увязнений Зломкевич признав ся, що его часть виносила 700 зр. „а може і більше“. Найдені гроші зложила жандармерия в любачівскім судї.

**— Заведене для пяниць.** Від кількох лїт займав ся долішно-австрийский сойм справою лїченя пяниць. Вкінци заложено в Мільдорфі заведене, в якім пяниці мають вести таке жите, аби поправили свої сили і здоровле. Цїле лїчене треває шість місяців. Денна такса від одної особи виносить 8 корон. Інтересне то, що нікого не можна забрати там против его волї, а дістати ся до сего заведеня можна лише за згодою лїкарів, що заявлять ся за конечною потребою такого средства.

**— Електричний трамвай в Хінах.** Перший електричний трамвай в Хінах є в руху від 24-го червня с. р. Лучить він на просторі трех кільометрів дворець Мачіяпу, крайну точку зелїзничої лінії Тієнан-Пекін з брамою Юнтинмен в місті Пекін. Надіють ся, що буде можна продовжити его яких кілька кільометрів, коли лише правительство хіньске позволить перевести тор поза границї міского муру.

**— По двох лїтах признав ся** ві второк перед львівскою полїциєю 20-лїтний паробок Василь Воробець з Кошелева, жовківского повіта до злочину. Перед 2 лїтами служив Воробець за паробка в Желдци коло Жовкви у господария Йосифа Химки. Раз розгніваний господар ударив наймита в лице. З мести за то підпалив Воробець господареви стодолу повну збіжа. Переведене тої слїдство не могло викрити виновника, аж тепер по 2 лїтах мучений докорами совісти, прибув Воробець до Львова і признав ся до свого злочину перед першим полїциянтом, котрого стрітив. Приведений на полїцийну інспекцию Воробець пов-

---

глядїли в тій хвили, що пекарка аж налякала ся.

— Бігме що ніхто. Я нічого не говорила. Я лиш так собі. Що то собі робити з людского говореня. От кличуть — треба виймати булки з печи. Я все сама доглядаю, бо то бачите, без мене цїла робота на нич.

І не ждучи довше, увійшла до сїний, лишаючи горбатого на дворі.

Що привичка стаєсь другою натурою у чоловіка, найлїпший доказ в тім, що того дня пан Валерий висидїв спокійно свої години в бюрі і не зробив ніякої похибки — писав, підписував, видавав, відбирав — всьо несьвідомо, але точно. Лиш часом троїлось єму в очах, якісь блискавки мигали перед ним, якісь звіади появляли ся, зникали, мінили ся, збільшались, множили ся і малїли, але він примкнув на хвилю повіки і знов брав ся до роботи, витинаючи квіти і приймаючи підписи, як кождого дня; як вчера, коли був ще щасливий, як кілька місяців тому, коли був так дуже щасливий, коли Марися була така румяна як рожа, такий веселий голос, такий спокійний сон — коли люди в місті не говорили.

Бідний горбатий! В тій хвили так єму щось рве ся в серци, так щось гудить в голові, що навіть не може того зрозуміти, оголомшений, пригноблений, немов би обухом ударений.

Конець тої роботи на нинї! Вибила година, коли пан Валерий звичайно вертав до дому. Доси кождого дня споглядав на годинник що кілька хвиль, такий довгий був час для него, рад би був урвати ся з лапцуха.

Що день хапав за капелюх чим скорше і бувби обув милеві чоботи, аби в одній хвили опинити ся дома.

Однако нинї, хоч години видавались єму довгі як вік, не видко в его рухах того поспіху, з яким звичайно брав за капелюх і ішов до дверий.

Щось спиняє его і хоч попихає в одній хвили наперед, то зараз потім немов би держало за полу і не пускало.

Однако він іде наперед — очи глядять в землю, а уста судорожно кривлять ся.

Лиш одно маячить в его голові: „Щож дивного, що міг їй подобати ся — атже він не має горба. Або она могла любити цїле житє такого поганого?“

Так ясно зрозумів горбатий і то від разу, коли лиш почув, що люди говорять, що не єму бути суперником аптикаря.

Був пригноблений, сумний то правда, але ні не дивував ся, ні осуджував. Приймив ту вість, як приймає ся смерть і нікому не мав за зле, що так стало ся, бо в тій хвили здавалось єму, що того можна було надїяти ся — що мусїв бути такий конець.

Не бувби умів висказати тих чувств, але они були ясні. Майже бояв ся переступити поріг дому, не знав як витати Марисю, почав знов встидати ся свого горба, бояв ся, що она мусить глядїти на него з відразою, що лиш задля своєї доброти укривала доси ту відразу. Таж она не може его любити.

Однако отвирає двері до комнати і знов цїлком не дивує ся, коли бачить пана Людвика, що сидить побіч Марисї з циґаром в устах.

Марися направляє панчохи, він їй щось оповідає потайки; она усьміхає ся.

Коли мимо цїлого смутку крив ся ще в серци горбатого якийсь тихий несьмілий голос надії, то в тій хвили замовк.

Пан Валерий відчув страшний, пронизуючий біль — якій в хвили тяжкого конаня мусить ся відчувати. Але знов не було в нїм нї гнїву, нї обуреня, нї зачудованя.

Коли его Мария побачила, відложила на бік роботу, але не так живо як давнїйше, не повитала его як давнїйше свобідним веселим голосом.

Можна лиш було відчитати в еї очах питане і трохи неспокою, бо впала їй в очи блїдість лиця і зміна в цїлім виглядї мужа.

Она спитала:

— Чи ти не хорий? Ти дуже змучений... Може тобі зимно? Зараз наставлю самовар.

Він повитав еї, цїлуючи в руку і тяжко сїв на кріслї. Майже непритомно розглядав ся довкола, навіть не знаючи, що відповісти жінцї, бо лиш одно немов клином вбило ся в голову, що такий конець мусїв прийти. Дивував ся самому собі, що міг бути таким дурним і давно того не догадати ся.

Марися приглядала ся єму уважно і спитала неспокійним голосом:

— Що тобі, що ти такий марний? Може ти перестудив ся? Чи дуже зимно, пане аптикар? — додала, обертаючи ся до пана Людвика.

Тепер рівночасно і муж і гість відповіли: перший: „Менї нічого“ — а другий: „Цїлком не зимно“. — Аптикар крім того погадав собі: „А то бурмило. Жінка так над ним розпадає ся, а він навіть не відворкне“.

Однако горбатий, коли єму раз голос продер ся крізь горло, трохи прийшов до себе. Протер очи рукою і обертаючись до аптикаря почав говорити о вчаснїй веснї і о пошестях, що в сїм роцї так лютять ся, о цїнї дерева і о тім, що нема добрих мулярів, аби ставили печі — але кожда річ скоро уривала ся.... Марися не мішала ся до розмови і чогось сумна поглядала від часу до часу на мужа — а пан Людвик в присутности горбатого заєдно дув ся, бо був пересьвідчений о своїй вищости під кождим взглядом.

торив в протоколї перед комісарем свої зізнаня. Палїя посаджено покищо в полїцийнім арештї, а рівночасно власти зарядили слїдство, аби потвердити правдивість зізнань увязненого.

— **Страшна пригода** лучила ся дня 18. с. м. в селї Розважи, золочівского повіта. Дочка одного господаря, підкладаючи солому до січкарнї в дворі, віткнула з неосторожности праву руку так нещасливо під вальцї машини, що ножі утяли їй цїлу долону, а руку майже аж по локоть потрощили. По першім осмотреню відвезено нещастну дівчину до Львова на клїніку, де довершено операциї.

— **Страшний злочин.** До одної з варшавских ґазет доносять, що до села Вишкова, до мешканя Вільгельма Вояна, прийшов Володислав Тім, волоцюга, брат Воянової з просьбою о милостиню і нічлїг. Воянова услухала брата, але сей почав допоминати ся в розячий спосіб звороту пяти рублїв, будьто би їй давно позичених. Рано пішов Воян до роботи, а жінка заняла ся господарством. Коло год. 10 рано Воянова зневолена була вийти до міста і тому зіставила під опікою брата троє дїтий: двоє дївчат і хлопця Генрика. Коли Воянова вернула домів, єї очам представив ся страшний вид. Наймолодша дитина, однорічний син, був порубаний на дрібні части, а части тїла були порозкидані по хатї. Та сама судьба стрінула би була дївчата, колиб не утїкли з дому. Дївчата спровадили своїм плачем сусїдів і війта. Двері, що були замкнені, виломано, а убийника, що числить лїт 29, заковано в кайдани і відставлено до вязницї. Убийник не хотів зложити ніяких зізнань.

— **Чорний дощ.** В Ірляндії замічено незвичайно рідке явище, а именно т. зв. чорний дощ. Дощ сей падав на просторі 4800 квадратових миль, причім на сьвітї запанувала така темнота, що птицї поховали ся до гнїзд, в домах засьвічено сьвітло а люди очікували кінця сьвіта. Явище се треба толкувати в сей спосіб, що фабричні сажі з полудневої Шкотії і північної Анґлії змішали ся з мракою, котру вітер переніс через море. Подібне явище замічено в р. 1896 на Сибіри. Від Самари до Манджурії, над цїлим Сибіром тягнула ся чорна хмара, котру взято з початку за дим, викликаний пожаром лїса. Хмара опускала ся поволи на землю, немов яка чорна мрака, так густа, що на 50 кроків не було нічого видно. Замічено притім запах копченя.

— **Шевскі курси для майстрів** устроїв Видїл краєвий на предложенє промислової комісиї у Львові і Кракові. Теоретична і практична наука на тих курсах обіймає: 1) склад ноги і вплив єго на форму обуви, 2) ґеометрию і фахові рисунки, 3) веденє купецких книг, 4) бранє міри і науку крою на підставі ґеометричних рисунків, 5) виріб верхів і сподів на підставі взятої міри, 6) пізнаванє товарів сполучене з калькуляциєю крою і цїн, 7) машинову науку, 8) виріб копит на нормальні і не нормальні ноги, ґіпсові відливи і виріб обуви після ґіпсових відливів анормальних ніг. На курс можуть бути приняті лиш ті майстри і старші челядники, котрі покінчили що найменше народну школу і не переступили 45 лїт житя. Видїл краєвий іменує двох відпоручників, котрі займають ся приниманєм учеників і мають надзір над науковими варстатами. Доси покінчили курси у Львові і Кракові майстри і старші челядники з міст і місточок: Чешанів, Ярослав, Коломия, Комарно, Кенти, Краків, Кути, Копичинцї, Львів, Микулинцї, Мисленицї, Маків, Навоєва гора, Пильзно, Перемишль, Подґурже, Розділ, Ряшів, Стрий, Скалат, Скавина, Сендзишів, Станіславів, Тернопіль, Тарнів, Величка, Заліщики і Жовква. Найбільше учеників було зі Львова (14) і з Кракова (14). Кождий шевский курс кінчить ся виставою. Найблизший курс відбуде ся у Львові в січни 1900 р.

— **Повінь в Петербурзї.** Дня 19 с. м. минуло 75 лїт від часу великої повени, що навістила Петербург зі страшною силою, затопила коло 4000 людий і причинила ся до мілїонових страт. Як звістно, кождий сильний, західний вітер наганяє з моря струї до Неви, внаслїдок чого творить ся там немов би природна застава, а вода ріки, не могучи відплинути, підносить ся і виступає з берегів. Вже Петро Великий старав ся обезпечити Петербург від тих періодичних виливів. З того часу уживано ріжних зарадних средств, перекопувано канали і т. п., однак доси не можна було охоронити міста в належний спосіб. Перед кількома днями навістила знов Петербург одна з більших повений. Вже від рана сильний вітер з моря наганяв води до ріки, так що коло полудня вода стояла вже на три стопи висше понад уровень. З кріпости роздали ся три арматні стріли з остереженєм для людности, на вежі адміралїциї появили ся фляґи, плаваючі мости на Неві піднесли ся в гору, але трамваї ходили ще по них. На такій висотї стояла вода майже до години 3-ої по полудни, почім знов почала прибувати. Коло год. 4 вода дійшла до 4 стіп, трамваї застановили рух, бо мости піднесли ся високо в гору. Коло год. 6-тої вода дійшла до 5 стіп і полїция здержала всяку їзду через мости. Вода прибувала чим раз більше, з кріпости стріляно по чверть години. На Неві були приготовані пароходи і лодки до ратованя людий на случай більшого виливу ріки, але до сего не прийшло. О год. 11 мінут 20 в ночи вода дійшла до 6 стіп і трех цалїв, почім почала опадати. На улицях: Ґалерная, Ґавань і Коломна вода зробила значні шкоди, заливаючи сутерени.

— **Відозва.** Велике нещастє постигло наше бідне село Олексичі (коло Стрия) дня 30 м. м. Огонь знищив цїлковито 10 господарств зі збіжем, сїном і всїми запасами до житя і наробив шкоди на 14.000 зр. При зближаючій ся зимі блукає 50 осіб без хлїба і даху. Підписаний просить милосерних і жертволюбивих о поміч для тих нещасливих погорільцїв. З десять погорільцїв ледво двох було обезпечених в „Днїстрі“ на 600 зр., котру то суму ретельно і як найскорше виплатило се товариство, — а решта з родинами чекає Божого милосердия і помочи ближних. Тож прошу тих, котрі відчувають нещастє і гірку недолю бідних хлїборобів, щоби ласкаво присилали хоч би й найменший даток на руки підписаного, за що Бог Їх сторицею надгородить. — За комітет *Петро Яцишин*, парох в Олексичах, п. Gelsendorf.

## Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Додаток І. до обовязуючих від 1. жовтня 1899 тариф для перевозу осіб і пакунків подорожних на західних зелїзницях льокальних. — З днем отвореня руху на зелїзници Цельтвеґ-Вольфсберґ і Унтер-Дравбурґ-Веллян, взгл. на зелїзници льокальний Штаркенбах-Рохлїц увійде в житє додаток І. до тариф для перевозу осіб і пакунків подорожних, позістаючих в зарядї державнім (з виїмкою зелїзниць льокальних в Галичинї і на Буковинї). Цїна 20 сотиків.

## Телеґрами.

**Відень** 29 падолиста. Міністер заграничних справ ґраф Ґолуховский має виголосити своє експозе в делеґациях в суботу дня 2 грудня.

**Рим** 29 падолиста. На вчерашнім засїданю парляменту предложив міністер скарбу Бозеллї буджет на 1900 р. а в своїм експозе заявив, що минувший рік замкнено надвижкою доходів 15 мілїонів. То найбільша надвижка, яку осягнено в Італії в послїдних десятьох лїтах.

**Капштадт** 29 падолиста. Прибули сюди войскові повномочники чужих держав.

---

Вскорі по повороті господаря ґість вийшов, не встидаючись перед пращанєм зївнути кілька разів майже голосно, засланяючи лиш двома пальцями уста.

Не встидав ся також поцїлувати в руку паню Маркушеву раз і другий і поглянути на неї любовними очима. Від тої хвилї приголомшенє і отупінє покинули пана Валерия, почервонів нараз як бурак, очи єму заіскрились і посунув ся одним кроком наперед з піднесеною рукою. На щастє опустив єї ще скорше ніж підніс і ніхто того не замітив, бо коби так аптикар кинув на него оком в тій хвили, могло бути нещастє, бо аптикар не жартує і на свою честь дуже чуткий.

Однако нічого не бачив і вийшов в злім настрою, бо господар перебив єму першу стрічу в двійку з господинею.

Коли за ним двері замкнули ся, Марися приступила сердечнїйше до мужа і погладила рукою єго волоссє — та знов неспокійно спитала чого такий блїдий, бо огонь викликаний пращанєм пана Людвика скоро зник з єго лиця.

Він дивив ся на неї спершу непритомно, якось дивно, однако поволи ті очи почали говорити, відбило ся в них таке чувство, але й такий сум, такий жаль, що й Мариси біль стиснув серце.

— Чи стало ся що злого? — спитала.

Він нічого не відповів, бо не міг — лиш нагле посипали ся сльози з єго очий і почав плакати чим раз голоснїйше як дитина, що жінка не могла єго втихомирити. Аж Івася вийшла з другої комнати, аби довідати ся, що стало ся.

Але пан Валерий постановив мовчати і мовчав. Жінки не могли нічого з него витягнути. Лиш трохи лекше зробилось єму на серци, коли дізнав ся, що коли не застав Івасї в комнатї з жінкою і паном Людвиком, то не тому, що так „мусїло бути“, лиш длятого, що єї розболїла голова і що она положила ся.

Сумний — сумний тиждень дїлив пана Валерия від тої розмови з пекаркою.

Боров ся з собою, бо не знав, що єму робити; чи признатись жінцї, що єго мучить і просити єї, аби над ним змилувала ся, чи укривати ту отрую, що кождий удар серця заміняла на страшний біль.

Колиб о тім згадав Мариси, то мусів би виступити остро, сварити на неї і навіть гірше, бо инакше она сама могла би ним погорджувати, колиб він на всьо позволив.

А так — може она гадає, що він о нічім не знає. Лїпше мовчати і тої, котра єму тілько щастя дала, не мучити не труїти. Хоч би й на всьо позволити, щоби лиш бути з нею разом, глядїти на неї — і хоч она єго не любить, єї любати.

Часом знов гадав: „а може то всьо неправда? Що люде говорять, то що, що говорять?“ Тодї брала єго охота убити пекарку і всїх людий в містї. Давна ненависть віджила в нім, був би рад знущати ся над аптикарем, дерти шкіру з него, дивити ся на єго муки і не мати горба. Горб всьому винен. Коби не він, Марися мусїла би любити не аптикаря а єго.

Але не міг позбути ся гадки, що „то мусить бути правда“ — мусить бути, бо певне що она аптикаря любить, але то підло, що люди говорять; бо хоч єго любить, то она честна, побожна, не зробила нічого злого, а що єго любить то вже не єї вина.

З того зачарованого колеса не міг пан Валерий видобути ся. Засипляв з тими гадками, будив ся з ними. Марнів, сох, тратив апетит і сон, цїлком так як жінка, лише що она з инших причин а він з инших причин.

(Дальше буде).

---



За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

# І Н С Е Р А Т И.



З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).